

Versió 15-11-2007

LLEI D'ACOLLIDA DE LES PERSONES IMMIGRADES I LES
RETORNADES A CATALUNYA

(Versió 2)

Preàmbul

I. La immigració a Catalunya

El preàmbul de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya emfatitza la importància substantiva de les aportacions de les poblacions diverses a l'existència i a l'ésser mateix del país. "Catalunya s'ha anat fent en el decurs del temps amb les aportacions d'energies de moltes generacions, de moltes tradicions i cultures, que hi han trobat una terra d'acollida, (...) és un país ric en territoris i gents, una diversitat que la defineix i enriqueix des de fa segles i l'enforteix per als temps venidors, (...) és una comunitat de persones lliures per a persones lliures on cadascú pot viure i expressar identitats diverses, amb un decidit compromís comunitari basat en el respecte per la dignitat de cadascuna de les persones, on l'aportació de tots els ciutadans i ciutadanes ha configurat una societat integradora (...)."

Si l'Estatut d'Autonomia de Catalunya reconeix ben explícitament que el fet mateix de l'existència de Catalunya com a comunitat política es basa en el seu perfil de *terra d'acollida*, és a dir, de comunitat construïda a partir de la constant arribada i estabilització de noves poblacions, i de la barreja o integració amb les prèviament establertes cal, a més, considerar que la primera etapa d'aquesta estabilització, assentament o residència de les persones nouvingudes –les immigrades o les retornades- en el país receptor és especialment important. Per això, cal preveure i organitzar actuacions d'*acollida*, pròpies de la primera etapa. Aquestes accions han de ser una inversió de futur que tant el país receptor com la persona immigrada han d'estar disposades a fer. A través de les actuacions d'*acollida*, es dóna a les persones que ho necessitin una primera oportunitat d'adquirir unes habilitats bàsiques per a poder ser autònomes personalment i socialment, i l'esforç, per tant, ha de valer la pena. Per a la societat, el retorn de la inversió és que les persones immigrades esdevenen més preparades i més lliures, més capaces, per tant, de participar i contribuir a la millora de la societat mateixa. Atesa aquesta perspectiva, existeix la necessitat social de fer una llei d'*acollida*, que és competència de la Generalitat, segons que indica l'article 138.1.d de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. La llei crea el *servei d'acollida*.

La formalització del procés d'*acollida* que pretén la Llei suposa, al mateix temps, una assumpció per part de la societat catalana del fet migratori, de la seva perdurabilitat al llarg dels propers anys i dècades, i de la necessitat de gestionar-lo com un procés, amb els seus reptes i les seves oportunitats, però com un procés social més a gestionar, l'existència del qual, al capdavall, és inqüestionable. Tot i amb això, cal reiterar la necessitat que les persones immigrades arribin al nostre país en situació administrativa regular, per la qual cosa aquesta Llei dóna un èmfasi especial a que l'*acollida*, com a servei, es presti ja des de les oficines a l'exterior.

II. Titularitat del dret d'accés al servei a persones que no tenen la condició de catalanes

L'article 15.3 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya afirma la voluntat que la totalitat dels drets i deures s'estenguin, no només a les *catalanes* i als *catalans* com a persones que gaudeixen de la ciutadania de Catalunya - bo i entenent aquesta condició com la dels nacionals espanyols amb veïnatge administratiu al territori català -, sinó a totes les persones.

El Parlament català ha volgut afirmar com a principi que la ciutadania, entesa aquesta com a plenitud de drets i deures, s'ha d'intentar fer extensiva a totes les persones que viuen a Catalunya, si no com a realitat instantània o immediata, sí com a compromís de les Administracions catalanes, mitjançant la tendència a la universalització o extensió a tothom, de les polítiques, serveis i prestacions que procuren la promoció de la igualtat i la cohesió social. En el mateix sentit, el Govern de Catalunya aprovà, el 28 de juny de 2005, el Pla de Ciutadania i Immigració 2005–2008. Aquest Pla, en sintonia amb l'Estatut d'Autonomia, i anticipant-se a la seva aprovació, es refereix al principi de *ciutadania resident*: "En aquest

context - afirma el Pla - és important impulsar un enfocament de la ciutadania basat en la residència material i en la voluntat de la persona de romandre efectivament i establiment en un entorn social determinat, i de voler-ne formar part.”

Per altra banda, però, cal tenir en compte que les condicions bàsiques de l'exercici dels drets i deures de les persones que no tenen nacionalitat espanyola ve regulat per la legislació de l'Estat. La Llei Orgànica 4/2000, en el marc de l'article 13 de la Constitució, atribueix major o menor grau d'exercici dels drets en funció de si la persona és resident amb autorització per treballar, resident sense autorització per treballar, o no disposa de cap autorització. És el cas, per exemple, del dret al treball, que es reserva als estrangers residents amb autorització per treballar, o el dret a les ajudes en matèria d'habitatge, que es reserva als estrangers que comptin amb autorització de residència. Aquesta distinció és clau, sobretot si considerem que a cada moment viuen i treballen a Catalunya - així com al conjunt de l'Estat i a molts llocs d'Europa - moltes persones estrangeres que s'hi estableixen durant períodes considerables en situació administrativa irregular. Dins d'aquest marc jurídic i aquesta situació social, la llei catalana, en primer lloc i tal com hem dit, crea el servei de primera acollida i, en segon lloc, es pronuncia sobre quins són els titulars no nacionals als quals es garanteix el *dret d'accés* al servei.

En relació a l'acollida, no amplia o restringeix el catàleg de drets de les persones estrangeres, sinó que crea un servei, el *servei de primera acollida*, i un correlatiu dret d'accés, un dret públic subjectiu de naturalesa administrativa. Si la finalitat del servei és afavorir l'autonomia de la persona, no hi ha ni hi pot haver, com hem dit, un nou dret d'*estrangeria* sinó una promoció perquè els drets que ja preexisteixen, i que no són ni privatis dels espanyols ni dels estrangers residents *sinó de tota persona*, puguin assolir-se amb més garantia: és el cas del dret, fonamental segons la Constitució, a la dignitat i al lliure desenvolupament de la personalitat i capacitat personal (articles 10.1 de la Constitució i 15.2 de l'Estatut d'Autonomia).

Dins dels límits de l'article 149.1.2 de la Constitució, la competència de la Generalitat per regular un servei d'aquesta naturalesa es basa en diversos títols en què la competència és exclusiva. Aquesta pluralitat de títols podria fins i tot justificar que poguéssim parlar d'un títol transversal, que adquireix la seva substantivitat d'altres títols. El primer és la competència exclusiva en matèria de *primer acolliment de les persones immigrades*, de l'article 138.1.a) de l'Estatut d'Autonomia. S'han d'esmentar altres competències exclusives, com la de l'ús del català o la de serveis socials (articles 143.1 i 166.1). En relació a aquestes, l'article 14 de la Llei orgànica 4/2000 reconeix l'accés als serveis socials bàsics, com a titulars, a totes les persones estrangeres, sense exigir, per tant, la condició de resident.

El *sistema dels serveis d'acollida* està format pel servei de primera acollida i els programes públics d'acollida especialitzada. Aquests darrers no requereixen un específic dret d'accés; es tracta més aviat d'*adaptar l'oferta de determinats serveis* a algunes particularitats de segments de persones usuàries, adaptació que es realitza a través de mecanismes administratius adreçats a l'harmonització d'actuacions.

Pel que fa a les persones titulars del servei de primera acollida, la Llei es pronuncia a través d'una tècnica doble.

En primer lloc, és una obligació de les Administracions garantir la disponibilitat del servei, però únicament per a les persones estrangeres - immigrades, sol·licitants d'asil, refugiades - i retornades, i a partir del moment en què es fa efectiu el seu empadronament; així com per a les persones que encara no són al territori català, i a partir del moment en què s'admet a tràmit una sol·licitud d'autorització administrativa de residència o d'estada per un període superior als 90 dies. L'exigència d'empadronament és coherent amb la pròpia obligació dels ciutadans d'empadronar-se, moment a partir del qual són considerats *veïns* i poden exigir la prestació dels serveis que deriven de les competències pròpies dels municipis (articles 39.1, 43.1.G i 43.2 del Decret Legislatiu 2/2003). L'exigència d'empadronament s'introdueix també perquè s'estima que la possibilitat de prestació d'un nou servei públic a les persones estrangeres sense empadronar no és el millor camí per a disminuir el nombre de les situacions d'irregularitat administrativa.

En segon lloc, i en virtut del principi d'autonomia per a la defensa dels interessos propis de la col·lectivitat que representen (article 86.3 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya), s'obre la porta a que els municipis

puguin prestar el servei de primera acollida també a les persones empadronades que no siguin ni estrangeres ni retornades, és a dir, a les que siguin nouvingudes al municipi com a conseqüència d'una migració interior.

III. L'acollida, en el marc de la política europea

La *Llei d'Acollida de les Persones Immigrades i les Retornades a Catalunya* és una llei nova, una novetat dins de l'ordenament jurídic. És la primera llei d'aquest tipus amb què comptarà Catalunya, i la primera també de l'Estat. Tampoc no comptàvem amb un règim jurídic previ evolucionat referit, *stricto sensu*, a acollida. Els decrets 293/2000 (creació de la Secretaria per a la Immigració) i 125/2001 (regulació de la Comissió Interdepartamental d'Immigració i del Consell Assessor de la Immigració), no tenen contingut material sinó orgànic, i el decret 188/2001 (*dels estrangers i la seva integració social a Catalunya*), no esmenta l'acollida. Per aquestes raons, la Llei ha d'habilitar el Govern per al desenvolupament reglamentari posterior de diverses de les seves parts.

Ben probablement la paraula *acollida* començà a emprar-se institucionalment amb ocasió del debat parlamentari d'una *Proposició de llei sobre la creació d'una Carta d'acollida per a les persones nouvingudes a Catalunya*, l'any 2002, durant la VI Legislatura. Posteriorment fou també considerada, ara ja com a compromís de govern, al *Pla de Govern 2004 – 2007*, de setembre de 2004, compromís que començà ja a prendre cos, a través del Pla de Ciutadania i Immigració 2005–2008 –més concretament, a través de l'epígraf IV ("programes departamentals"), punt 1 ("polítiques d'acollida").

És també remarcable, com a fita, el Consell Europeu de Tessalònica de juny del 2003, quan els caps d'Estat i de Govern de la Unió Europea van acordar la importància de dur a terme programes de cooperació, d'intercanvi d'experiències i d'informació sobre la integració en l'àmbit de la Unió amb vista a l'aprenentatge mutu. A resultes d'aquest acord, i a partir d'un seguit de seminaris organitzats pels ministeris responsables d'immigració dels diferents països europeus, la Direcció General de Justícia, Llibertat i Seguretat de la Comissió Europea presentà, el novembre de 2004, el *Manual sobre integració*, que recull un seguit de bones pràctiques i recomanacions en els àmbits de l'acollida – entre d'altres -. Aquesta llei s'inspira, per exemple, en la constatació, que fa el *Manual*, que "els programes d'acollida [de les Administracions dels Estats membres de la Unió Europea] solen tenir tres components principals: classes de llengua, orientació cívica i formació sobre el mercat laboral". I és també important referir-se al 4t dels anomenats Principis Bàsics Comuns de la Política d'Integració d'Immigrants de la Unió Europea, aprovats pel Consell de Ministres de Justícia i Afers d'Interior de la UE el 19 de novembre de 2004, i assumits pel Consell Europeu de 16 i 17 de desembre del mateix any. Aquest principi afirma: "Un coneixement bàsic de la llengua, història i les institucions de la societat d'acollida és indispensable per a la integració; habilitar els immigrants a adquirir aquest coneixement bàsic és essencial per a una integració reeixida". Més endavant diu: "La importància d'aquest coneixement bàsic es reflecteix en l'èmfasi creixent atribuït per diversos Estats membres en *programes introductoris*".

IV. Acollida i integració

No s'ha d'entendre l'acollida com la totalitat del procés d'integració. Tal com la llei defineix, n'és la primera etapa, la primera "d'un procés que dura diversos anys, en molts casos va més enllà de l'obtenció de la nacionalitat o de la segona o tercera generació" (cf. el *Manual sobre integració* de la Comissió Europea de novembre de 2004). Per aquesta raó, els serveis d'acollida no pretenen abastar totes les necessitats personals i socials de les persones destinatàries, ni les de la primera etapa, les de l'acollida *per se*, ni les de les etapes posteriors. Els serveis d'acollida han de coexistir amb la resta de possibilitats: serveis socials, habitatge d'inclusió, inserció sociolaboral, assistència sanitària, etc.

En aquest sentit, la llei no pretén fer la relació dels drets de cada àmbit (educació, salut, ensenyament lingüístic, etc.), per tal com això es considera més propi de cada una de les lleis sectorials corresponents

i, arribat el cas, d'una futura Llei d'Integració també prevista en l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. La present Llei regula el *dret sectorial que li és propi*, el dret a rebre un servei d'acollida en els termes i continguts que s'hi defineixen.

V. Responsabilitat compartida, i competències

La responsabilitat de la integració i, per tant, de l'acollida, no pertoca únicament a les persones nouvingudes. Aquesta responsabilitat, convivencial, relacional, no pot ser sinó mútua, tant dels que immigren a Catalunya com dels catalans, i així ho expressa el primer dels Principis Bàsics Comuns de la Política d'Integració d'Immigrants de la Unió Europea: "la integració és un procés bidireccional i dinàmic d'ajustament mutu per part de tots els immigrants i residents als Estats membres". Però al costat d'aquesta constatació, la Llei atribueix clarament l'obligació de la garantia de la prestació dels serveis als ens locals i a la Generalitat, i n'estableix el sistema competencial.

Les actuacions de la societat civil i de les Administracions, envers la integració i, de fet, també, envers l'acollida de les persones estrangeres immigrades i retornades, van començar fa més de dues dècades i han estat del tot imprescindibles per a la nostra convivència i la nostra cohesió social. Des de la societat civil han estat moltes i de molta importància les iniciatives d'associacions, sindicats, empreses, fundacions o persones a títol individual. En aquest sentit la Llei afirma, com un dels principis de gestió de l'acollida, el de *responsabilitat de les Administracions i tots els sectors socials*, i en preveu els mecanismes de cooperació tècnica i econòmica necessaris per fer a les possibilitats de col·laboració que la mateixa Llei prescriu.

Des del món local s'ha hagut de treballar sense un increment del finançament que anés en paral·lel a l'increment de les despeses per atendre l'oferta de serveis a més veïnes i veïns. S'ha hagut de treballar, també, sense el reconeixement explícit de títols competencials. Pel que fa a la Generalitat i en referència també al finançament, encara ara la *immigració* no és un criteri substantiu de finançament dels serveis. Aquesta situació va ser pal·liada parcialment amb el *Fons estatal de recolzament a l'acollida i la integració d'Immigrants*, que des de l'any 2005 figura als Pressupostos Generals de l'Estat i l'existència del qual es deu a un acord promogut aleshores per iniciativa parlamentària catalana.

Pel que fa a les competències, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya determina, als articles 84.2.m i 84.3, que els governs locals de Catalunya tenen competències pròpies en matèria de "foment de les polítiques d'acolliment dels immigrants", tot tenint en compte "l'ur capacitat de gestió", "les lleis sectorials aprovades pel Parlament" —en aquest cas, la Llei d'Acollida- i el "principi de suficiència financera". La necessitat que una llei determini les competències locals s'indica també a l'article 9.1 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya. D'altra banda, d'acord amb l'article 160.1.b de l'Estatut d'Autonomia, correspon a la Generalitat la competència exclusiva en la determinació de les competències i de les potestats pròpies dels municipis i dels altres ens locals, en els àmbits especificats per l'article 84 del propi Estatut d'Autonomia. Pel que fa als recursos econòmics, la Llei en preveu la cooperació i marca l'obligació de la Generalitat de garantir-ne la suficiència financera.

A més de les competències d'acollida *stricto sensu*, la Llei n'inclou d'altres. Concretament, les que deriven del reconeixement de tasques que l'Administració de la Generalitat ja fa anys que va posant en marxa, *tasques que representen el lògic creixement de la responsabilitat de govern vers àmbits materials del tot connectats, o en relació indivisible amb l'acollida*, com són la integració, la sensibilització, la formació universitària i la recerca, la formació i la qualificació professionals, l'anàlisi de la informació, el retorn voluntari, les remeses, la participació, i altres. S'hi afirmen també competències de disseny de les polítiques, de coordinació intradministrativa i interadministrativa, de planejament, de foment, de seguiment de les polítiques europea i internacional, entre d'altres.

VI. Sistema d'institucions

Abans hem fet referència als decrets 293/2000, i 125 i 188 del 2001. Però el sistema institucional de la gestió immigratòria de la Generalitat començà ja a bastir-se l'any 1992. Aquell any, un acord del Govern creà la *Comissió Interdepartamental per al seguiment i la coordinació d'actuacions en matèria d'Immigració*. D'acord amb les funcions i tasques desplegades per l'esmentada Comissió, el 28 de setembre de 1993 el Govern aprovà el primer *Pla Interdepartamental d'Immigració*. De la mateixa data és el Decret 275/1993, *de creació de la Comissió Interdepartamental d'Immigració i del seu Consell Assessor*. En el decurs dels anys posteriors aquest sistema, més que evolucionar, es va anar actualitzant (decrets 176/1994, 194/1998, 71/2000 i 228/2000). L'única excepció fou el Decret 293/2000, *pel qual es crea la Secretaria per a la Immigració*, que sí que innovà l'ordenament jurídic en crear, per primer cop, un òrgan específic per a la gestió de les polítiques, adscrit, en aquell moment, al Departament de la Presidència. És per aquestes raons que ara la Llei, per tal d'assolir un sistema integrat d'institucions i funcions a Catalunya, a més de fixar-ne les competències de la Generalitat i els ens locals, ha d'abordar la creació d'organitzacions, o esment i reordenació d'algunes ja existents avui.

Tot i amb això, a més de reordenar i completar un sistema institucional de la Generalitat per gestionar les noves competències estatutàries en matèria d'immigració, cal avançar vers una gestió institucional integrada dels moviments humans, que seria limitada si només tingués en compte la immigració estrangera. Per una banda s'afirma, per primer cop, la competència en matèria d'integració social de les persones sol·licitants d'asil i les refugiades, basada en la competència exclusiva de l'article 166 de l'Estatut d'Autonomia. Per una altra banda, s'integra en el sistema institucional la competència sobre les persones retornades. A partir de l'any 2002 la Generalitat va posar en marxa un servei públic prestacional i d'acollida dels catalans emigrats i llurs descendents (Llei 25/2002, de 25 de novembre, de mesures de suport al retorn dels catalans emigrats i llurs descendents, i de segona modificació de la Llei 18/1996). Les corresponents estructures administratives van ser adscrites a la Secretaria per a la immigració durant la VII Legislatura. Sembla oportú, per raons d'eficiència, sistemàtica i visió integral de la política, que la Llei integri, en la mesura del possible, les estructures i les normes que afecten tant a les persones que retornen, com a les estrangeres que immigren a Catalunya.

VII. Contingut de la Llei i procés d'elaboració

La Llei s'estructura en **tres títols**. El primer, que conté disposicions generals sobre acollida; el segon, sobre el sistema competencial, de planejament, de cooperació i coordinació entre la Generalitat i els ens locals, de finançament, i d'inspecció, avaluació i control; el tercer, relatiu a l'organització institucional de la Generalitat.

En el procés d'elaboració de l'avantprojecte de Llei, el Departament d'Acció Social i Ciutadania i el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, han col·laborat en la realització d'un procés de participació arreu del territori de Catalunya, a través del qual nombrosos ens locals i entitats han pogut opinar sobre un primer document de bases.

I, per últim, en la seva tramitació s'han seguit els pertinents tràmits legals.

Títol 1. Disposicions generals sobre acollida

Capítol 1

Objecte, definicions, sistema i principis

Article 1

Objecte de la Llei

1. L'objecte bàsic d'aquesta llei és contribuir a fer efectius els principis d'igualtat i de cohesió social, mitjançant la creació d'un servei d'acollida orientat a la promoció de l'autonomia social i personal de les persones estrangeres immigrades i les retornades a Catalunya que es troben en desavantatge per motiu del seu desconeixement de la societat catalana, de les seves normes jurídiques principals, o per manca de competències lingüístiques bàsiques.

2. També és objecte d'aquesta llei: la definició dels serveis d'acollida i del seu sistema; la determinació dels principis de l'acollida i que regiran la gestió dels serveis; la determinació de les persones que en són titulars i les competències i coneixements a adquirir; la determinació de la responsabilitat principal de la Generalitat i els ens locals de garantir el servei de primera acollida; la responsabilitat de la societat civil al respecte; la regulació d'aspectes relatius a la qualificació i especialització per a l'exercici de les funcions pròpies del servei; la regulació del sistema competencial, de coordinació i cooperació, el finançament i, finalment, el sistema institucional.

Article 2

Definicions

1. *Acollida*: és la primera etapa del procés d'integració de la persona a la societat en la qual s'estableix amb vocació de romandre-hi establement.

2. *Servei de primera acollida*: és el conjunt de recursos, equipaments, projectes i programes de titularitat pública i privada que s'adrecen a garantir la satisfacció de les necessitats inicials de formació i informació de caràcter bàsic a les persones estrangeres immigrades i les retornades, amb la finalitat de promoure'n l'autonomia social i personal, així com la cohesió del conjunt de la societat catalana.

3. *Programa d'acollida especialitzada*: és el document mitjançant el qual l'Administració de la Generalitat o els ens locals determinen criteris materials i de coordinació per adaptar la seva oferta de recursos, equipaments, projectes, programes i serveis, així com l'oferta de titularitat privada envers la qual tinguin competència de regulació tècnica, a les necessitats específiques de persones estrangeres immigrades o les retornades que en siguin usuàries.

Article 3

Sistema dels serveis d'acollida

Els serveis d'acollida s'estructuren en:

1. Servei de primera acollida
2. Programes d'acollida especialitzada.

Article 4

Principis dels serveis d'acollida

1. *Dret d'accés.* L'acollida implica un dret d'accés als serveis, és a dir, l'accés de cada titular al conjunt de recursos, equipaments, projectes i programes, així com una correlativa obligació de les Administracions catalanes de garantir l'accés a tothom en els termes que expressa aquesta Llei.
2. *Promoció de l'autonomia i de la igualtat d'oportunitats.* Els serveis d'acollida s'adrecen a promoure l'autonomia social i personal i a afavorir la igualtat efectiva, eliminant condicions o circumstàncies arbitràries.
3. *Temporalitat.* L'acollida és un procés temporal la finalitat del qual és promoure l'autonomia social i personal i, en conseqüència, el dret d'accés pot ser limitat temporalment.
4. *Normalitat.* Cal evitar estructures paral·leles que puguin provocar la segregació dels titulars del dret d'accés als serveis. L'atenció ha de tendir a dur-se a terme en el marc ja existent de recursos, equipaments, projectes i programes. Les respostes específiques són temporals i responen a necessitats que són temporals.
5. *Enfocaments diferenciats.* Els serveis d'acollida han d'admetre enfocaments diferenciats o especificitats atesa l'heterogeneïtat de les persones titulars segons criteris d'edat, d'origen, de gènere, d'habilitats o de nivell formatiu.
6. *Perspectiva de gènere.* Els serveis d'acollida han d'integrar la perspectiva de gènere com a eina d'anàlisi i de planificació.
7. *Protecció de dades de caràcter personal.* Les persones titulars del dret d'accés als serveis tenen dret a la confidencialitat de totes les dades i informacions que hagin de comunicar, d'acord amb la legislació de protecció de dades de caràcter personal.

Article 5

Principis de gestió dels serveis d'acollida

1. *Responsabilitat de les Administracions i de tots els sectors socials.* Els serveis d'acollida els presten les Administracions públiques catalanes i tots els sectors socials en els termes que estableix aquesta Llei.
2. *Transversalitat.* El conjunt dels serveis d'acollida funciona en forma de xarxa integrada. Els serveis d'acollida han de tenir criteris o línies de treball comuns, sigui quina sigui l'organització que el presti.
3. *Coordinació.* Les Administracions públiques i les organitzacions privades han d'actuar coordinadament en la prestació dels serveis d'acollida.
4. *Subsidiarietat.* Comporta garantir que els serveis siguin prestats per l'Administració més propera als usuaris, i els nivells administratius d'àmbit superior se'n responsabilitzin en cas d'insuficiència de capacitat de resposta local.
5. *Territorialitat i diferenciació.* Comporta que, sense perjudici del servei prestat a l'exterior, els serveis s'han de desplegar arreu del territori de Catalunya a partir dels ens locals, dels òrgans desconcentrats de l'Administració de la Generalitat, dels agents socials i de les organitzacions privades. Els serveis han de tenir en compte també les diferents característiques demogràfiques, funcionals, organitzatives, de dimensió i de capacitat de gestió del territori de cada ens local.
6. *Eficiència.* Comporta millorar la racionalització dels recursos, equipaments, projectes i programes, i evitar duplicitats entre administracions, agents socials i organitzacions privades que presten serveis d'acollida en un mateix territori.

7. *Flexibilitat*. Els serveis s'han d'organitzar amb la màxima flexibilitat atenent les necessitats de les persones titulars.

8. *Qualificació i especialització*. El serveis han de ser prestats per persones que han de comptar amb la necessària qualificació i especialització.

9. *Participació cívica*. El funcionament dels serveis d'acollida ha d'incorporar la participació de la ciutadania, i especialment, la de les persones d'origen immigrant i retornat i, en particular la de les dones, en la programació, el seguiment i l'avaluació del mateix.

10. *Dotació pressupostària*. Comporta el compromís de dotar de recursos els serveis, per al seu bon desenvolupament i èxit.

11. *Avaluació*. Comporta l'obligació d'establir processos de valoració de la qualitat i del funcionament dels serveis, dels seus circuits de derivació i de coordinació, i de l'impacte del servei sobre les persones usuàries, des del punt de vista de les finalitats del servei expressades a l'**article 2.2**.

Article 6

Prestació sotmesa als principis del servei i de la seva gestió

Els ens locals, la Generalitat, els agents socials i les organitzacions privades han de prestar els serveis d'acollida d'acord amb els principis que s'expressen als **articles 4 i 5**.

Capítol 2

Servei de primera acollida

Article 7

Dret d'accés al servei i titulars

1. Són titulars del dret d'accés al servei de primera acollida les persones estrangeres immigrades, les sol·licitants d'asil, les refugiades i les retornades, a partir dels 16 anys.

2. El sistema educatiu, els centres de justícia juvenil i els centres d'acollida de menors desemparats assumeixen les necessitats inicials de formació i informació de caràcter bàsic de les persones estrangeres immigrades i les retornades menors de 16 anys, mitjançant les accions educatives i formatives que preveuen les respectives lleis sectorials.

3. El servei de primera acollida s'ha de prestar, en primer lloc, a l'exterior. En segon lloc, s'ha de prestar al territori de Catalunya.

4. El dret d'accés al servei de primera acollida s'inicia a l'exterior, quan la persona sol·licita una autorització administrativa de residència o d'estada superior a 90 dies al territori de Catalunya.

5. Al territori de Catalunya, el dret d'accés al servei de primera acollida s'inicia a partir de l'empadronament.

Article 8

Estructura i continguts

1 El servei de primera acollida consta d'accions formatives i informatives estructurades, a partir de l'avaluació inicial de les necessitats de coneixements de la persona titular, en itineraris adaptats a aquestes necessitats, així com en derivacions a altres serveis públics o privats.

2. Els continguts de les accions formatives són:

- a) Competències lingüístiques bàsiques
- b) Coneixements laborals i d'estrangeria
- c) Coneixement de la societat catalana

Article 9

Competències lingüístiques bàsiques

1. Al llarg del seu procés d'integració a la societat catalana, la persona titular del dret d'accés al servei de primera acollida ha d'assolir les competències lingüístiques bàsiques en català i en castellà.

2. El servei de primera acollida ha d'oferir almenys la formació i els mitjans necessaris per a l'adquisició de les competències bàsiques en llengua catalana a les persones titulars del dret d'accés al servei que no la coneguin.

3. El nivell de referència mínim a assolir és d'usuari o usuària bàsic A2, d'acord amb el Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües, establert pel Consell d'Europa.

4. En la seva condició de llengua pròpia de Catalunya, el català té la consideració de llengua comuna per a la gestió de les polítiques d'acollida i d'integració. Té també la consideració de llengua vehicular de la formació i la informació, instrument bàsic per a la plena integració al país. Amb aquesta finalitat, l'aprenentatge lingüístic ofert pels serveis de primera acollida començarà per l'adquisició de les competències bàsiques en llengua catalana.

Article 10

Coneixements laborals i d'estrangeria

1. Les persones titulars del dret d'accés al servei de primera acollida han d'assolir coneixements necessaris per promoure el seu accés al treball i, un cop accedeixin al mercat laboral, per promoure una ocupació en condicions on siguin plenament efectius els seus deures i drets laborals.

2. Han d'assolir també els coneixements necessaris per a l'accés i manteniment de la regularitat administrativa necessària per a viure i treballar a Catalunya.

3. En especial, els coneixements han de ser els que deriven dels règims jurídics laboral i d'estrangeria. Així mateix, s'han de conèixer els serveis ocupacionals del Servei d'Ocupació de Catalunya.

Article 11

Coneixement de la societat catalana

Les persones titulars del dret d'accés al servei de primera acollida han d'assolir coneixements bàsics i pràctics en els àmbits següents:

1. Els trets fonamentals de Catalunya, i del municipi d'empadronament i la corresponent comarca, en els seus aspectes socials, de lleure, culturals, geogràfics, històrics, i la realitat sociolingüística.
2. Els drets i deures fonamentals
3. Els recursos privats i públics, així com els principals serveis públics i els deures i drets com a usuàries o potencials beneficiàries de prestacions.
4. El funcionament del sistema polític i administratiu, incloent-hi les oportunitats de participació en la política i en la societat civil.

Article 12

Altres aspectes del servei

1. En les accions de formació i informació s'ha de partir del nivell sociocognitiu de la persona usuària i s'ha d'utilitzar metodologia adaptada a les característiques personals i a les peculiaritats pròpies del context sociocultural en el qual es desenvolupin, incorporant-hi sistemàticament els avenços tecnològics destinats a optimitzar el rendiment de l'aprenentatge, i s'ha de tenir en compte el desenvolupament de tots aquells aspectes que permetin incrementar el grau de satisfacció i de benestar de la persona.
2. La formació i informació poden ser presencials, semipresencials, i a distància, i en qualsevol modalitat, fent ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.
3. Cal realitzar actuacions incentivadores de la integració lingüística de les persones usuàries del servei a través d'un enfocament predominantment comunicatiu de les activitats formatives i informatives.
4. En relació a les llengües pròpies de les persones usuàries del servei, sempre que sigui necessari, es pot:
 - Emprar-les en les activitats formatives i informatives, d'acord amb les recomanacions i protocols tècnics elaborats amb aquesta finalitat.
 - Incorporar-les als materials, a més del català.
5. A través dels mòduls d'ensenyament del català es poden transmetre parcialment els continguts que preveuen els **articles 10 i 11**.
6. Els nivells de coneixements assolits s'han d'acreditar en un format oficial per tal de facilitar l'accés al mercat de treball i a d'altres possibilitats formatives.

Article 13

Certificacions acreditatives oficials

1. La Generalitat, els ens locals, en l'àmbit de les competències respectives, han de certificar la realització per part de les persones titulars de les accions informatives i formatives del servei de primera acollida.
2. Les certificacions oficials tenen eficàcia jurídica en l'àmbit competencial de la Generalitat i dels ens locals.
3. Les certificacions oficials del servei de primera acollida i d'altres serveis públics poden tenir eficàcia en els procediments d'estrangeria i en altres procediments regulats per l'Administració General de l'Estat.

4. Als efectes que preveu l'apartat anterior, la Generalitat ha de proposar a l'Administració General de l'Estat el reconeixement de l'eficàcia en els termes previstos a la **Disposició adicional Segona** d'aquesta Llei.

5. Els requisits del dret a prestacions, i els del dret d'accés a serveis diferents al que regula aquesta llei, per part de les persones estrangeres immigrades i retornades, depèn de les normes reguladores de cada prestació i de cada servei.

Article 14

Obligacions en relació al servei de primera acollida i col·laboració

1. L'obligació de garantir la disponibilitat del servei de primera acollida, així com de prestar-lo, correspon als ens locals, dins del seu territori, i a la Generalitat, en els termes que expressa el **Títol 2**.

2. Els ens locals i la Generalitat presten el servei de primera acollida directament, o a través dels agents socials i les organitzacions privades, amb o sense ànim de lucre, en el marc de la normativa financera, pressupostària, administrativa i de contractació vigent, segons correspongui en cada cas.

3. Els agents socials i les organitzacions privades sense ànim de lucre poden esdevenir entitats col·laboradores de la Generalitat en la prestació de la totalitat o part del servei de primera acollida. La Generalitat articula la relació amb les entitats col·laboradores mitjançant convenis que han de fixar l'objecte de la col·laboració, així com els termes de la cooperació tècnica i econòmica públiques.

4. Els ajuntaments han d'informar de l'existència del servei de primera acollida i de la manera d'inscriure's a cada nova veïna o veí del municipi, en el moment de notificar la resolució que reconeix l'empadronament. Fora del territori de Catalunya correspon informar-ne a les oficines catalanes a l'exterior, directament o a través de la col·laboració que **preveu l'apartat 3 de la Disposició adicional Segona**.

Capítol 3

Programes d'acollida especialitzada i responsabilitat de les empreses

Article 15

Programes d'acollida especialitzada

1. Dins de la seva competència, la persona titular de cada Departament pot aprovar programes d'acollida especialitzada, definits en els termes de l'**article 2.3**.

2. Les persones titulars dels departaments competents han d'aprovar programes d'acollida especialitzats, en tot cas, per als àmbits següents: salut, educació, administració de justícia, serveis d'execució penal tant en l'àmbit d'adults com de justícia juvenil, serveis socials, infància i adolescència, interior, política lingüística, serveis tributaris, atenció ciutadana, ocupació, funció pública, formació d'adults i universitats.

3. Els ens locals poden també aprovar programes d'acollida especialitzada.

4. Els programes d'acollida especialitzada han de desenvolupar-se en coordinació amb el servei de primera acollida.

Article 16

Actuacions de les empreses i d'altres organitzacions

1. Les empreses i altres organitzacions han de garantir el principi de no discriminació, tant en l'accés al lloc de treball com en l'establiment de les condicions de treball, incloent-hi el treball temporer o de campanya, a través de l'establiment de mesures d'acció positiva amb relació a les persones estrangeres immigrades i catalanes retornades. En aquest sentit, dins de les actuacions de responsabilitat social, les empreses i altres organitzacions poden:

a) Impulsar programes de gestió de la diversitat, l'objectiu dels quals és adaptar-les als canvis culturals i organitzatius que poden generar la presència de treballadores i treballadors estrangers immigrants o retornats. En aquest sentit, els objectius i accions previstes als programes s'adrecen també a les delegades i delegats sindicals, als gestors de recursos humans, quadres i, en general, a la totalitat de les persones que hi treballen.

b) Assumir altres actuacions, consistents en mesures econòmiques, comercials, laborals, assistencials o similars, adreçades a promoure condicions d'igualtat entre totes les persones que hi treballen i sigui quina sigui llur nacionalitat, al si de cada empresa o organització i del seu entorn social.

c) Impulsar accions pròpies del servei de primera acollida durant la jornada laboral.

2. Les empreses i altres organitzacions han d'assegurar que les mesures que preveuen les lletres a i b de l'**apartat anterior**, s'ofereixin en igualtat de condicions, sigui quina sigui la nacionalitat de la persona destinatària.

3. Els convenis col·lectius de treball i els pactes d'empresa poden contenir clàusules orientades a impulsar les mesures que preveu aquest article.

4. Els ens locals i la Generalitat poden concertar amb les empreses i altres organitzacions, i amb els agents socials les mesures que preveuen els **apartats 1 i 2 d'aquest article**.

5. Els òrgans de contractació de les Administracions públiques poden establir als plecs de clàusules administratives particulars la preferència en l'adjudicació dels contractes de les proposicions presentades per organitzacions que, al moment de l'acreditació de la solvència tècnica o professional, compleixin amb alguna de les previsions que els epígrafs anteriors d'aquest article, sempre que les proposicions igualin a les més avantatjoses des del punt de vista dels criteris objectius que serveixen de base a l'adjudicació. Aquest tipus de previsions ha de ser considerada una condició d'execució contractual que estableix l'Administració contractant i que haurà de complir necessàriament l'organització adjudicatària.

Capítol 4

Qualificació i especialització

Article 17

Qualificació i especialització per a l'exercici de les funcions professionals

1. Les organitzacions públiques que s'especialitzen en l'atenció a la població immigrada estrangera i la retornada han de garantir que les corresponents funcions professionals es duguin a terme per persones que disposin de la qualificació i l'especialització adequades per tal de prestar una atenció de qualitat.

2. En relació a les persones que desenvolupin les esmentades funcions a la Generalitat, als ens locals i a les organitzacions privades, el Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració ha de regular:

a) La definició de les funcions dels perfils professionals, que són, en tot cas, les de:

- Planificació i gestió de les polítiques migratòries.
- Atenció i informació a les persones usuàries del servei de primera acollida, i avaluació de les necessitats de coneixements
- Traducció i interpretació intercultural
- Mediació intercultural

b) L'establiment dels requisits d'exercici professional.

c) Les correspondències entre els perfils professionals definits i les titulacions, qualificacions professionals o certificats de professionalitat que es considerin adequats per a desenvolupar-los.

3. Amb la finalitat de reconèixer les experiències professionals i formatives ja realitzades per persones professionals de gestió de la diversitat, el Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració ha d'impulsar processos específics d'habilitació, i processos específics d'acreditació de competències professionals, la superació dels quals, en les condicions que es determinin, han de permetre l'exercici de les funcions corresponents als perfils professionals definits.

4. Les funcions que preveuen els **apartats 2 i 3 d'aquest article** s'han de fer en col·laboració amb l'Institut Català de les Qualificacions Professionals

Títol 2. Competències, planejament, cooperació, coordinació i finançament

Capítol 1

Competències del Govern, de l'Administració de la Generalitat i dels ens locals

Article 18

Responsabilitats públiques

L'Administració de la Generalitat, els municipis i els altres ens locals de Catalunya són les administracions competents en matèria d'acollida i integració, d'acord amb el que determina aquest títol i, en el seu cas, la legislació sobre règim local.

Article 19

Competències del Govern de la Generalitat

Correspon al Govern

1. Aprovar els plans de ciutadania i immigració

2. La determinació dels serveis propis de l'Administració de la Generalitat que han de comptar amb programes d'acollida especialitzada; sense perjudici del que preveuen els **apartats 1 i 2 de l'article 15 d'aquesta Llei** en relació a l'article 49 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'administració de la Generalitat de Catalunya.

3. Establir per reglament els requisits per a la prestació, per part de la Generalitat, els ens locals i les organitzacions privades, dels serveis d'acollida, així com altres requisits tècnics referits als aspectes del servei de primera acollida que preveu el **Capítol 2 del Títol 1 d'aquesta Llei**.

4. Establir el règim disciplinari del servei de primera acollida.

Article 20

Competències del departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració

Correspon al departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració:

- a) Proposar al Govern directrius polítiques en matèria d'immigració i retorn
- b) Signar el contracte programa a què fa referència l'**article 32**, en representació del Govern.
- c) Elaborar el Pla de Ciutadania i Immigració, i elaborar i aprovar el Programa Integral Acollida
- d) Coordinar l'acció dels departaments de la Generalitat i dels ens locals en matèria d'acollida i immigració, i col·laborar en el disseny i gestió de les respectives polítiques públiques, en la mesura que es relacionen amb la població immigrada i retornada
- e) Cooperar amb els ens locals en la prestació del servei de primera acollida i els programes d'acollida especialitzada
- f) Prestar el servei de primera acollida a l'exterior.
- g) La inspecció, control i avaluació dels serveis de primera acollida, **en els termes de l'article 24**.
- h) Prestar cooperació tècnica i econòmica als agents socials, empreses i organitzacions privades sense ànim de lucre, en relació a les responsabilitats respectives assenyalades en aquesta Llei
- i) Col·laborar amb l'Administració General de l'Estat en la gestió de les seves competències d'estrangeria, dret d'asil i retorn, en el marc, en tot cas, dels instruments de col·laboració mútua que preveu la Llei orgànica d'11 de gener, sobre Drets i Llibertats dels Estrangers a Espanya i Lluitament contra la Discriminació Social 4/2000.
- j) Gestionar la política de retorn.
- k) Dur a terme activitats relacionades amb la integració social de les persones sol·licitants d'asil i refugiades.
- l) Elaborar, fomentar i desenvolupar programes en els àmbits del retorn voluntari, remeses, codesenvolupament i altres específics de la política d'immigració.
- m) Fomentar la participació de les persones estrangeres immigrades, sol·licitants d'asil, refugiades i retornades.
- n) Definir i desenvolupar, en col·laboració amb les institucions formatives i educatives corresponents, programes formatius adreçats als professionals de la gestió de la diversitat i a totes les persones que,

des de l'Administració o des de les organitzacions i empreses, intervenen en els serveis d'acollida i altres serveis en contacte amb la població immigrada, refugiada i retornada.

o) Fomentar la formació universitària i la recerca en l'àmbit de la immigració, el refugi i el retorn.

p) Elaborar fer el seguiment de programes d'informació, formació i sensibilització, que s'adrecen a la comprensió per part de la població sobre les causes i conseqüències dels canvis demogràfics i l'arribada de població immigrada, refugiada i retornada.

q) Establir instruments de recollida d'informació i el seu tractament estadístic i analític als efectes de les polítiques i competències previstes en aquesta Llei, així com establir els elements bàsics i comuns del sistema d'informació, per fer-ne possible la coordinació i l'avaluació.

r) Fer el seguiment de la política d'acollida, d'immigració, d'asil i de retorn d'altres països, de la Unió Europea i de les diverses organitzacions internacionals.

s) Elaborar un informe anual sobre la situació d'integració social de les persones immigrades, sol·licitants d'asil, refugiades i retornades, que ha de ser divulgat públicament.

t) Coordinar l'execució de les polítiques d'acollida i integració que es desenvolupin en el territori de Catalunya.

u) Qualsevol altra competència atribuïda per altres articles d'aquesta Llei, per disposició legal o reglamentària, així com aquelles altres que siguin necessàries per al desenvolupament i l'execució de la política d'acollida, immigració i retorn que no estiguin expressament atribuïdes a un altre departament de la Generalitat o a una altra administració pública.

Article 21

Competències dels ens locals

1. Competències dels ens locals en relació al servei de primera acollida:

a) Els municipis amb una població superior als vint mil habitants, han de prestar el servei de primera acollida en relació a les persones empadronades, bé siguin estrangeres immigrades o retornades.

b) Han de prestar també el servei de primera acollida els municipis amb una població inferior als vint mil habitants sempre que compleixin els requisits que es determinin reglamentàriament. La garantia de la prestació pertoca a les comarques.

c) Els municipis poden prestar el servei de primera acollida a qualsevol altra persona que hi sigui empadronada.

d) Els municipis poden prestar el servei de primera acollida a través de la Generalitat, dels ens locals supramunicipals, **i amb les fórmules de col·laboració que preveuen els apartats 2 i 3 de l'article 14.**

2. Altres competències dels municipis:

a) Fomentar totes les polítiques necessàries, i prestar tots els serveis necessaris per garantir la cohesió social de la seva població i l'acollida i la integració de les persones estrangeres immigrades, les sol·licitants d'asil, les refugiades i les retornades.

- b) Impulsar la coordinació de totes les organitzacions públiques i privades que en el seu àmbit competencial tenen responsabilitats d'acollida i integració.
- c) Elaborar, aprovar i executar plans i programes de la seva competència.
- d) Participar en l'elaboració dels plans i programes de la Generalitat que preveu l'**article 22.1.a**.

Capítol 2

Planejament

Article 22

Planejament

1. Els plans i programes de l'àmbit de la població estrangera immigrada i la retornada són, en tot cas:

a) De competència de la Generalitat:

- Pla de Ciutadania i Immigració de la Generalitat (PCI)
- Programa Integral d'Acollida (PIA)

b) De competència local:

- Pla municipal de Ciutadania i Immigració (PMCI)
- Pla comarcal de Ciutadania i Immigració (PCCI)

c) Programes d'acollida especialitzada

Article 23

Naturalesa i contingut dels plans

1. Pla de Ciutadania i Immigració

El Pla de Ciutadania i Immigració té la naturalesa d'instrument de programació i coordinació de l'activitat de l'Administració de la Generalitat en relació a les competències que aquesta Llei li reconeix. Té també la naturalesa i, per tant, ha de contenir les parts, i ser elaborat com a *pla sectorial de coordinació*, segons el que preveu el Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya. Cal garantir la participació de les Administracions i organitzacions responsables en la seva elaboració i ha de ser aprovat per decret i presentat al Parlament de Catalunya

El seu contingut mínim és:

a) Tant pel que fa a l'Administració de la Generalitat com als ens locals: objectius; programació i previsió d'ingressos i despeses a quatre anys de les actuacions principals, òrgans o instruments de coordinació i sistema d'avaluació.

b) Pel que fa a l'Administració de la Generalitat, la programació ha de preveure les actuacions concretes de cada Departament, agrupades o no per programes sectorials, i ha de disposar d'una memòria econòmica que garanteixi la seva aplicació per períodes anuals. La programació pot ser actualitzada mitjançant acords de la Comissió Interdepartamental d'Immigració.

2. Programa Integral d'Acollida

El Programa Integral d'Acollida ha de contenir, en tot cas, recomanacions respecte de la durada del dret d'accés al servei de primera acollida, així com els continguts formatius i informatius, el marc conceptual i metodològic d'intervenció, els sistemes d'avaluació i acreditació de coneixements i els criteris i estàndards mínims de qualitat dels serveis. Cal garantir la participació de les Administracions i organitzacions responsables en la seva elaboració, i ha de ser aprovat per l'Ordre de la persona titular del Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració.

3. Pla Municipal de Ciutadania i Immigració

a) En relació a les competències municipals que afecten específicament a la població estrangera immigrada i la retornada, i sense perjudici de l'ampliació de l'eficàcia del pla a les persones que no siguin ni estrangeres ni retornades. El Pla Municipal de Ciutadania i Immigració ha de ser aprovat pel Ple i té, en l'àmbit municipal, els següent contingut mínim:

- Les autoritats i altres organitzacions responsables
- Els objectius
- La programació a quatre anys vista de les actuacions i la despesa
- El conjunt de recursos, equipaments, projectes i programes, de titularitat pública i privada
- Els òrgans o instruments de coordinació, amb la garantia de participació de les organitzacions responsables

4. Pla comarcal de Ciutadania i Immigració

El Pla comarcal de Ciutadania i Immigració té el mateix contingut que el Pla municipal en relació amb seu àmbit territorial i és aprovat pel Ple respectiu.

Capítol 3

Inspecció, control i avaluació dels serveis de primera acollida

Article 24

Inspecció, control i avaluació dels serveis de primera acollida

1. La funció d'inspecció, avaluació i control sobre els serveis de primera acollida és exercida pel Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració.
2. Els municipis i altres entitats locals han de col·laborar amb els serveis d'inspecció de l'Administració de la Generalitat.
3. L'Administració de la Generalitat, mitjançant convenis o altres instruments de col·laboració, pot encomanar als ens locals competents en els termes de l'**article 21**, la gestió d'actuacions pròpies de la inspecció en relació amb els serveis radicats en els territoris respectius.
4. El personal inspector exerceix les seves funcions ens els termes que preveu a la Llei que sigui d'aplicació a les actuacions inspectores.

5. Les persones jurídiques sotmeses a inspecció, control i avaluació són les que presten el servei de primera acollida directament o indirecta, en els termes de l'**article 14**.

Article 25

Col·laboració i coordinació

1. L'Administració de la Generalitat i els ens locals col·laboren en l'aplicació de les competències que regula aquesta Llei, mitjançant els instruments que estableixen la legislació general de règim jurídic i procediment administratiu i la legislació de règim local.

2. Els ens locals i el Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració col·laboren i coordinen l'exercici de les competències pròpies a través, en tot cas, de:

- La integració de representants d'ambdues Administracions al si de l'Agència de Migracions de Catalunya, en els termes que preveu aquesta Llei, i al si de la Taula de Ciutadania i Immigració.

- El procés d'elaboració del plans de Ciutadania i Immigració de la Generalitat i la participació en els seus òrgans de coordinació.

- El seguiment tècnic del finançament que preveuen les convocatòries de subvencions i els contractes-programa, per part de l'Agència de Migracions de Catalunya.

3. L'Agència de Migracions de Catalunya ha d'impulsar l'establiment de contractes-programa amb els ens locals que gestionin competències fixades en aquesta Llei, a fi de garantir la co-responsabilitat i l'estabilitat dels serveis i dels seus professionals. Els contractes-programa han de referir-se, en tot cas, a les actuacions programades als respectius plans de Ciutadania i Immigració de competència local i que siguin preceptives per als ens locals en els termes d'aquesta Llei.

Capítol 4

Finançament

Article 26

Finançament

1. Els serveis d'acollida es financen amb les aportacions del pressupost de la Generalitat, de l'Estat i dels ajuntaments i d'altres ens locals de Catalunya.

2. La Generalitat ha de complementar la suficiència financera dels ens locals en relació a les competències a què aquesta llei els obliga, bé sigui amb la transferència de fons europeus o estatals o amb recursos propis.

Títol 3. Organització institucional

Capítol 1

Organització institucional

Article 27

Organització institucional

L'exercici de les competències que aquesta Llei assigna al Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració, es duu a terme, en tot cas, a través de les següents organitzacions:

- 1) Secretaria per a la Immigració o l'òrgan que determini el Govern de la Generalitat
- 2) Comissió Interdepartamental d'Immigració
- 3) Taula de Ciutadania i Immigració
- 4) Agència de Migracions de Catalunya

Capítol 2

Secretaria per a la Immigració, Comissió Interdepartamental d'Immigració i Taula de Ciutadania i Immigració

Article 28

Secretaria per a la Immigració

La Secretaria per a la Immigració o l'òrgan que determini el Govern, les funcions del qual són, en tot cas, les següents:

- 1) El disseny de les polítiques d'immigració i de retorn
- 2) La gestió de la Comissió Interdepartamental d'Immigració i de la Taula de Ciutadania i Immigració
- 3) La supervisió de l'Agència de Migracions de Catalunya
- 4) Signar el contracte programa en representació de l'Agència de Migracions de Catalunya

Article 29

Comissió Interdepartamental d'Immigració

La Comissió Interdepartamental d'Immigració s'adscriu al Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració. A més d'altres funcions que s'han de desenvolupar reglamentàriament, té les funcions bàsiques següents:

- Fer el seguiment de les actuacions que es duen a terme a Catalunya en matèria de política d'immigració i de retorn
- Cooperar amb l'Agència de Migracions de Catalunya en la competència prevista a l'**article 20.d**

Article 30

Taula de Ciutadania i Immigració

La Taula de Ciutadania i Immigració és l'òrgan col·legiat consultiu que canalitza la participació del conjunt de la població i de les seves organitzacions en les polítiques i competències fixades en aquesta Llei. S'adscriu a la Secretaria per a la Immigració. La seva composició i funcions es fixen per reglament.

Capítol 3

Agència de Migracions de Catalunya

Article 31

Agència de Migracions de Catalunya

1. Es crea l'Agència de Migracions de Catalunya, com a entitat de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar i autonomia funcional i de gestió. L'Agència ha d'ajustar la seva activitat al dret privat i, en termes generals, a allò que preveu el Text refós de la Llei 4/1985, de 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana, aprovat pel Decret legislatiu 2/2002, de 24 de desembre.

2. Els actes de l'Agència de Migracions de Catalunya dictats en l'exercici de potestats públiques són actes administratius i s'han d'ajustar a les normes reguladores del dret administratiu. Els actes administratius són impugnables en via administrativa davant la persona titular del Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració.

3. El règim de responsabilitat patrimonial de l'Agència i de les autoritats, de les funcionàries i dels funcionaris i del personal adscrit és el que es preveu amb caràcter general per a l'Administració de la Generalitat. La potestat per resoldre i notificar els actes administratius correspon a la directora o director, en els termes previstos a les normes reguladores del règim jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

4. L'Agència de Migracions de Catalunya s'adscriu al Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració.

Article 32

Funcions i contracte programa

1. Correspon a l'Agència de Migracions de Catalunya la gestió de les competències de **l'article 20, lletres e), h), g), j), k), l), q) i t)** i totes aquelles funcions i actuacions que, per la seva naturalesa, li encomani el Consell de Direcció de l'Agència.

2. Les relacions de l'Agència de Migracions de Catalunya amb el Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració s'articulen per mitjà d'un contracte programa a quatre anys que ha d'incloure en tot cas:

- Els objectius

- Respecte de les actuacions principals: la programació i la previsió d'ingressos i despeses

- La resta de previsions a què fa referència el Decret Legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.

- El contingut que preveu l'**article 31.3**.

3. El contracte programa ha d'ajustar la seva vigència temporal a la del Pla de Ciutadania i Immigració

Article 33

Règim de recursos humans

1. Sense perjudici de la participació d'alts càrrecs i funcionaris o funcionàries als seus òrgans de govern, les persones que treballen per a l' Agència de Migracions de Catalunya ho fan sotmeses al dret laboral. En tot cas, els llocs de treball que comporten l'exercici de potestats públiques es reserven a personal funcionari.

2. La selecció del personal s'ha de fer d'acord amb els principis d'igualtat, mèrit, capacitat, publica concurrència i no discriminació per raó de naixença, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

3. El contracte programa ha de fer les previsions necessàries pel que fa a la relació de llocs de treball, necessitats de formació i promoció, i altres qüestions de política de recursos humans.

4. Sempre que les necessitats de personal ho requereixin, l'Agència de Migracions de Catalunya pot sotmetre al Govern de la Generalitat l'aprovació d'ofertes públiques d'ocupació. Correspon també a l'Agència de Migracions de Catalunya la convocatòria i resolució de processos de selecció i de concursos.

Article 34

Recursos econòmics

L' Agència de Migracions de Catalunya, per a complir les seves finalitats, compta amb els béns i els recursos econòmics següents:

a) Les assignacions amb càrrec als pressupostos de la Generalitat de Catalunya, inclosos els derivats dels contractes programa.

b) Les aportacions procedents de fons estatals o europeus.

c) Els rendiments dels béns que li són adscrits i dels que adquireixi en exercici de les seves funcions.

d) Els ingressos que obtingui per la prestació dels seus serveis.

e) Les subvencions, les aportacions i les donacions que li concedeixin les persones i les entitats públiques o privades.

f) Els crèdits i els préstecs que li siguin concedits, en els termes i les condicions que fixen les normes vigents.

g) Qualsevol altre recurs que la llei permeti.

Article 35

Pressupost

El pressupost de l'Agència de Migracions de Catalunya es regeix pel que disposen les normes relatives a empresa pública i a finances públiques de l'Administració de la Generalitat, així com pel que disposen les successives lleis de pressupostos.

Article 36

Patrimoni

1. Constitueixen el patrimoni de l'Agència de Migracions de Catalunya els béns i els drets que li són adscrits, i els béns i els drets propis, de qualsevol naturalesa, que adquireixi per qualsevol títol.
2. El règim patrimonial es regeix pel que disposen les normes relatives a empresa pública i al patrimoni de l'Administració de la Generalitat.

Article 37

Règim comptable, fiscal, contractual i de control

L'Agència de Migracions de Catalunya ha d'aplicar el Pla de comptabilitat pública de la Generalitat, gaudeix del tractament fiscal aplicable a la seva Administració, i se sotmet al règim de contractes de les administracions públiques. Pel que fa al control, se sotmet a les previsions del Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.

Article 38

Òrgans de govern

1. Els òrgans de govern de l'Agència de Migracions de Catalunya són:

- a) Consell de Direcció
- b) Presidenta o president
- c) Vicepresidenta o vicepresident
- d) Directora o director

2. L'organització i el funcionament dels òrgans de l'Agència es regulen per aquesta llei i pels seus estatuts, i subsidiàriament per les normes reguladores del règim jurídic de l'Administració de la Generalitat. Pel que fa a les funcions, els òrgans tenen les que indiquen els **articles 39 a 42** i les altres que determinin els estatuts i altres normes organitzatives.

Article 39

Consell de Direcció

1. Composició

La composició del Consell de Direcció de l'Agència de Migracions de Catalunya és la següent:

- a) La presidenta o president
- b) La vicepresidenta o vicepresident
- c) Quatre vocals en representació del Departament al qual és adscrita l'Agència de Migracions de Catalunya.
- d) Cinc vocals de l'Administració de la Generalitat, amb rang mínim de director o directora general, en representació dels Departaments competents en matèria de: governació, política lingüística, treball, salut; i educació.
- e) Dos vocals en representació de les organitzacions associatives d'ens locals més representatives de Catalunya.
- f) Un vocal en representació de la Taula de Ciutadania i Immigració.
- g) El director o directora de l'Agència.
- h) Un secretari o secretària, amb veu i sense vot.

Els vocals de l'Administració de la Generalitat són nomenats i separats pel Govern, a proposta de la persona titular del Departament respectiu.

2. Funcions

Correspon al Consell de Direcció:

- a) La superior direcció de l'Agència de Migracions de Catalunya.
- b) Aprovar l'avantprojecte de pressupost.
- c) Aprovar la memòria de les activitats realitzades en l'exercici precedent, així com els comptes i la proposta de contracte programa.
- d) Aprovar el pla d'actuacions, de despesa i inversions, i de finançament corresponent a l'exercici següent.
- e) Aprovar les propostes referides als estatuts i, en termes generals, les relatives a l'organització, el funcionament i a l'ordenació de les diverses activitats.
- f) Aprovar l'oferta pública d'ocupació, la relació de llocs de treball i el règim retributiu.

Article 40

Presidenta o president

1. La presidència de l'Agència de Migracions de Catalunya correspon a la persona titular del Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració, o a la persona en què aquesta delegui.

2. Funcions

Les funcions de la presidència són:

- a) La representació institucional.
- b) Convocar i presidir les reunions del Consell de Direcció, fixar l'ordre del dia i ordenar les deliberacions i els debats. En cas d'empat, té vot diriment.
- c) Vetllar per l'acompliment dels objectius de l'Agència.
- d) Adoptar les disposicions que consideri adequades per al compliment dels acords del Consell de Direcció.
- e) Informar el Govern i el Parlament, quan li sigui requerit o a proposta de Consell de Direcció, de les actuacions dutes a terme per l'Agència.

Article 41

Vicepresidenta o vicepresident

1. La vicepresidència de l'Agència de Migracions de Catalunya correspon a la persona titular de la Secretaria per a la Immigració o persona en què aquesta delegui.
2. La vicepresidència té la funció de substituir puntualment la presidència. Té també les funcions que li siguin delegades per la presidència o pel Consell de Direcció.

Article 42

Directora o director

1. La directora o director de l'Agència de Migracions de Catalunya és el seu òrgan executiu i la dirigeix. És nomenat i cessat lliurement pel Govern a proposta de la persona titular del Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració.

2. Funcions

Les funcions de la direcció són:

- a) La direcció ordinària de l'Agència.
- b) La representació ordinària en l'ordre judicial i extrajudicial.
- c) Elaborar les propostes en relació als continguts de l'article **39.2, lletres b) fins a la f)**.
- d) Executar el pla d'actuacions.
- f) El comandament superior de personal i, en tot cas, exercir la contractació, nomenament, cessament i la potestat disciplinària.
- g) Signar convenis amb altres organitzacions públiques o privades, sens perjudici que el president o presidenta advoqui la competència.
- i) Actuar com a òrgan de contractació de l'Agència.

j) Autoritzar despeses.

l) Garantir la millora dels mètodes de treball, així com la conservació i el manteniment dels serveis, les instal·lacions i els equipaments de l'Agència.

3. La directora o director de l'Agència és sotmès al règim d'incompatibilitats dels alts càrrecs de la Generalitat.

Disposicions addicionals, transitòries, derogatòria i finals

Disposició addicional Primera

De la varietat aranesa de la llengua occitana i el Conselh Generau d'Aran

- Les previsions que fa aquesta Llei en relació als ens locals, s'han d'entendre realitzades al Conselh Generau d'Aran i a les altres institucions pròpies.

- Correspon al Conselh Generau d'Aran ordenar l'aplicació a la varietat aranesa de la llengua occitana de les previsions lingüístiques contingudes en aquesta Llei pel que fa al català, en els **articles 9 i 12**.

Disposició addicional Segona

Col·laboració amb l'Administració General de l'Estat

El Govern de la Generalitat ha de promoure la celebració de convenis o acords amb l'Administració General de l'Estat per determinar, en tot cas, els mecanismes:

1. Necessaris per tal que les certificacions a què fa referència l'**article 13.1** tinguin efecte al si dels procediments d'estrangeria.

2. Per fer possible la comunicació a la Generalitat de tota sol·licitud i resolució que pugui comportar que la persona interessada hagi de ser titular del servei de primera acollida.

3. Per col·laborar en la prestació del servei de primera acollida a l'exterior, especialment quan aquest no es dugui a terme en oficines de la Generalitat.

4. Per intercanviar dades estadístiques.

Disposició addicional Tercera

Òrgans de gestió i participació de la Llei 25/2002 i el Decret 268/2003

Les referències que la Llei 25/2002, de 25 de novembre de mesures de suport al retorn dels catalans emigrats i llurs descendents, i de segona modificació de la Llei 18/1996, i el Decret 268/2003, de 4 de novembre, de desplegament de la Llei 25/2002, a les previsions d'aquesta llei, fan a l'Oficina de gestió unificada del Pla d'ajuda al Retorn i al Consell Assessor del Pla d'ajuda al Retorn, s'han d'entendre realitzades, respectivament, a l'Agència de Migracions de Catalunya i a la Taula de Ciutadania i immigració.

Disposició addicional Quarta

Formació en drets de les dones

El Govern ha de garantir la formació dels professionals especialitzats dels serveis d'acollida sobre els drets de les dones. Així mateix, pot elaborar manuals d'actuació sobre les necessitats de les víctimes per raó de gènere.

Disposició transitòria Primera

Secretaria per a la Immigració i Agència de Migracions de Catalunya

1. El Govern ha d'aprovar, en el termini de sis mesos a comptar des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el decret necessari per:

- Desenvolupar l'estructura i les funcions de la Secretaria per a la Immigració.
- Desenvolupar l'organització i el règim jurídic de l'Agència de Migracions de Catalunya, els seus estatuts i els mitjans personals i materials que se li adscriuen.

2. Mentre que no es despleguin les normes del punt 1, la Secretaria per a la Immigració ha d'exercir les competències que aquesta Llei assigna a l'Agència de Migracions de Catalunya.

3. S'autoritza el Govern perquè disposi l'aplicació de les dotacions pressupostàries inicials de l'Agència de Migracions de Catalunya per a l'exercici de 2008, amb càrrec a les corresponents partides del pressupost del Departament d'Acció Social i Ciutadania per a l'any 2008.

4. El personal laboral que, en la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, presti serveis a la Secretaria per a la Immigració i que estigui adscrit a funcions que, d'acord amb la present Llei i amb la normativa que la desplegui, siguin assumides per l'Agència de Migracions de Catalunya, s'ha d'integrar a l'Agència per aplicació del mecanisme de successió d'empresa.

5. El personal funcionari que, en la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, presti serveis a la Secretaria per a la Immigració i que estigui adscrit a funcions que, d'acord amb la present Llei i amb la normativa que la desplegui, siguin assumides per l'Agència de Migracions de Catalunya, pot optar per:

a) Integrar-se a l'Agència com a personal laboral, amb reconeixement a tots els efectes de l'antiguitat reconeguda a l'Administració de la Generalitat i restar en aquesta en situació d'excedència voluntària per incompatibilitat.

b) Mantenir la seva condició de funcionària o funcionari a l'Agència i ocupar-hi un lloc a extingir. Aquest lloc quedarà extingit quan la funcionària o funcionari obtingui una altra plaça amb caràcter definitiu o quan el lloc quedi vacant per qualsevol altra causa que no comporti reserva del lloc.

Disposició transitòria Segona

Implantació progressiva del servei de primera acollida

El ple desplegament territorial del servei de primera acollida ha d'assolir-se en el decurs dels propers dos anys, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei. El Govern ha de planificar el desplegament territorial de forma gradual, d'acord amb el que s'estableixi a les corresponents lleis de pressupostos.

Disposició transitòria Tercera

Adaptació dels PMCI i PCCI a aquesta Llei

Els municipis i les comarques han d'adaptar els respectius plans de Ciutadania i Immigració al contingut d'aquesta llei, en el termini d'un any des de la seva entrada en vigor.

Disposició derogatòria

Resten derogades les disposicions que s'oposin al que estableix aquesta Llei o la contradiguin.

Disposició final Primera

Desplegament reglamentari

1. Es faculta el Govern de la Generalitat i la persona titular del Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració per a dictar les disposicions i prendre les mesures necessàries en relació al desplegament i execució d'aquesta Llei.

2. Es faculta també el Govern de la Generalitat i la persona titular del Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració per a dictar les disposicions adreçades a:

- La modificació de l'adscripció de les organitzacions previstes a l'**article 27**.
- La determinació de la composició de la Comissió Interdepartamental d'Immigració i de la Taula de Ciutadania i Immigració, així com de les seves funcions, en el marc de les que preveuen els **articles 29 i 30**.

Disposició final Segona

Entrada en vigor

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta Llei cooperin al seu compliment i que els tribunals i les autoritats als quals pertorqui la facin complir.

Palau de la Generalitat, XXX de XXXX de 200X

President de la Generalitat de Catalunya

Consellera d'Acció Social i Ciutadania